

Stadsledningskontoret
Exploateringskontoret
Stadsbyggnadskontoret
Kulturförvaltningen/Stadsmuseet
Utbildningsförvaltningen
Miljöförvaltningen
Trafikkontoret
Farsta stadsdelsförvaltning

Gemensamt tjänsteutlåtande
Dnr KS 2018/1837
Dnr E2018-04890
Dnr 2016-05809
Dnr 4.1/109/2019
Dnr 1.6.1-110/2019
Dnr 2019-430
Dnr T 2019-00029
Dnr 1.5.3-673/2018
Sida 1 (8)
2019-01-07

Handläggare

Stadsledningskontoret
Anton Västberg
Telefon: 08-508 29 305

Till

Kommunstyrelsen

Exploateringskontoret
Mattias Sjöberg
Telefon: 08-508 26 692

Stadsbyggnadskontoret
Renoir Danyar
Telefon: 08-508 26 659

Kulturförvaltningen/Stadsmuseet
Lisa Sarban
Telefon: 08-508 31 552

Utbildningsförvaltningen
Anna Ambjörn
Telefon: 08-508 33998

Miljöförvaltningen
Johan Rosén
Telefon: 08-508 28 914

Trafikkontoret
Alla Bäck
Telefon: 08-508 26 037

Farsta stadsdelsförvaltning
Cecilia Rivard
Telefon: 08-508 18 048

Inbjudan till samråd gällande utökad depåkapacitet Högdalen - Anslutning till Farstagrenen

Remiss från förvaltningen för utbyggd tunnelbana,
Stockholms läns landsting

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar följande.

1. Som svar på remissen ”Inbjudan till samråd gällande utökad depåkapacitet Högdalen - Anslutning till Farstagrenen” hänvisas till vad som sägs i stadsledningskontorets, exploateringskontorets, stadsbyggnadskontorets,

kulturförvaltningen/stadsmuseets, utbildningsförvaltningens, miljöförvaltningens, trafikkontorets och Farsta stadsdelsförvaltnings gemensamma tjänsteutlåtande.

2. Paragrafen justeras omedelbart.

Sammanfattning

Förvaltningen för utbyggd tunnelbana (Stockholms läns landsting) har bett Stockholms stad med fler att yttra sig gällande järnvägsplan och tillståndsansökan vattenverksamhet för utbyggd depå i Högdalen, anslutning till Farstagrenen, som nu är ute på samråd. Samråd genomförs som en del av processen för framtagande av järnvägsplan vilken regleras av lagen om byggande av järnväg (SFS 1995:1649).

Stadsledningskontoret, exploateringskontoret, stadsbyggnadskontoret, kulturförvaltningen/stadsmuseet, utbildningsförvaltningen, miljöförvaltningen, trafikkontoret, och Farsta stadsdelsförvaltning är positiva till att en utbyggnad av tunnelbanan sker i enlighet med 2013 års Stockholmsförhandling. Staden deltar aktivt i detta arbete och anser att utbyggnaden av tunnelbanan är mycket viktig för såväl staden som regionen.

Kontoren är positiva till föreslagen ny anslutning till Farstagrenen. Samtidigt bedömer kontoren att det föreslagna området för en ny anslutning i jämförelse med tidigare förslag är mer komplicerat, bland annat med avseende på att det finns fler boende i närområdet samt att värdefull naturmiljö berörs som innehåller flera så kallade ekosystemtjänster. Kontoren anser att ett omfattande utredningsarbete kvarstår för att kunna konsekvensbedöma den föreslagna lösningen. En planering för minsta intrång och olägenhet innebär, enligt kontoren, att projektets markbehov och alternativa lösningar för järnvägsplanen (permanent och tillfälliga anspråk) behöver studeras vidare i samarbete med staden. Särskild hänsyn bör visas liksom återställningsåtgärder och beaktande av eventuella kompensationsåtgärder.

I delprojektet depå inklusive anslutningsspår och inköp av fordon står SLL för finansieringen på egen hand via projektmedel. I dagsläget finns inget genomförandeavtal skrivet mellan staden och delprojekt Depå. Kontoren anser att det är viktigt att ett genomförandeavtal tas fram under våren för att reglera gemensamma genomförandefrågor.

En utförligare beskrivning av kontorens granskningssynpunkter sammanfattas nedan under rubriken ”Synpunkter och förslag”.

Bakgrund

I december 2014 slöts ett huvudavtal inklusive tre delprojektavtal om utbyggnad av tunnelbana och ökad bostadsutbyggnad i Stockholms län inom ramen för 2013 års Stockholmsförhandling mellan staten, Stockholms läns landsting (SLL), Stockholms stad, Nacka kommun, Solna stad och Järfälla kommun.

Utrednings- och projekteringsarbetet för tunnelbaneutbyggnaden drivs av SLL med medverkan från kommunerna. Finansieringen av projektet sker via projektmedel som är de medel som parterna i uppgörelsen förbundit sig att tillskjuta för genomförandet av projektet.

I delprojektet Depå inklusive anslutningsspår och inköp av fordon står dock SLL för finansieringen på egen hand via projektmedel. Staden har därför ingen medfinansiering i detta delprojekt.

Tidigare samråd som genomförts för det aktuella delprojektet:

- Kompletterande samråd om järnvägsplan och tillståndsansökan vattenverksamhet för utökad depåkapacitet Högdalen (Dnr 111-1911/2016)
- Samråd gällande utbyggnad av tunnelbanedepå i Högdalen och anslutningsspår till Gröna linjens Farstagren (Dnr 111-1262/2016)
- Utredning depålokalisering (Dnr 111-167/2016)
- Samråd om depå till ny tunnelbana (Dnr 111-1229/2015)

Ärendets beredning

Ärendet har beretts gemensamt av stadsledningskontoret, exploateringskontoret, stadsbyggnadskontoret, kulturförvaltningen/stadsmuseet, utbildningsförvaltningen, miljöförvaltningen, trafikkontoret och Farsta stadsdelsförvaltning.

Ärendet

Förvaltningen för utbyggd tunnelbana har gett Stockholms stad med fler möjlighet att yttra sig gällande järnvägsplan och tillståndsansökan vattenverksamhet för utbyggd depå i Högdalen, anslutning till Farstagrenen, som nu finns på samråd.

Samrådet genomförs som en del av processen för framtagande av järnvägsplan vilken regleras av lagen om byggande av järnväg (SFS 1995:1649).

Samrådet omfattar bland annat en samrådshandling, planritningar för tillfälligt nyttjande och permanent markanspråk samt PM stömljud och buller i byggskedet.

Samrådet pågår mellan den 17 december och den 15 januari. Yttrandet från Stockholms stad ska ha inkommit till FUT (Förvaltning för Utbyggd Tunnelbana) senast den 15 januari. Stockholms stad har begärt förlängd remisstid/yttrandetid till den 6 februari, vilket FUT godkänt.

Efter samrådsperioden tas ett planförslag fram som baseras på det som kommit fram under samrådsskedet.

När järnvägsplanens miljökonsekvensbeskrivning (MKB) är godkänd av Länsstyrelsen kommer SLL att ställa ut järnvägsplanen för granskning tillsammans med MKB:n och samrådsredogörelsen. Granskningskedet är sista tillfället för berörda parter att lämna synpunkter. Efter granskningen yttrar sig Länsstyrelsen över planen. Därefter ansöker Landstinget om fastställelse av järnvägsplanen hos Trafikverket.

När tunnlar byggs sker det under grundvattennivån i området. För att få utföra dessa arbeten krävs tillstånd enligt miljöbalken. Parallellt med järnvägsplanens process tas en ansökan om tillstånd för vattenverksamhet fram, vilken prövas av mark- och miljödomstolen

Enligt dagens tidplan fastställs järnvägsplanen och vinner laga kraft under hösten 2020, exklusive eventuell överklagan.

Synpunkter och förslag

Stadsledningskontoret, exploateringskontoret, stadsbyggnadskontoret, kulturförvaltningen/stadsmuseet, utbildningsförvaltningen, miljöförvaltningen, trafikkontoret, och Farsta stadsdelsförvaltning är positiva till att en utbyggnad av tunnelbanan sker i enlighet med 2013 års Stockholmsförhandling. Staden deltar aktivt i detta arbete och anser att utbyggnaden är mycket viktig för såväl staden som regionen.

FUT har genomfört kontinuerliga samråd med kontoren genom att hålla arbetsmöten om depå inklusive anslutningsspår där representanter från kontoren deltar. Kontoren har därmed kunnat lämna synpunkter under projektets gång. Vad avser presenterat förslag på ny dragningen av anslutningsspår till Farstagrenen sammanfattas stadens synpunkter nedan. I övrigt kvarstår tidigare

framförda samrådssynpunkter i enlighet med bilaga 1 (Dnr 111-1911/2016) och bilaga 2 (Dnr 111-1262/2016).

Övergripande synpunkter

Kontoren förstår motiven och utformningen av den nya anslutningen till Farstagrenen och är sammantaget positiva till den presenterade lösningen. Samtidigt bedömer kontoren att det föreslagna området för en ny anslutning, i jämförelse med tidigare förslag, är mer komplicerat med avseende på bland annat att det finns fler boende i närområdet samt att värdefull naturmiljö berörs som innehåller flera så kallade ekosystemtjänster. Kontoren anser därför att ett omfattande utredningsarbete kvarstår för att staden ska känna sig trygga med föreslagen spårdragning.

Kontoren anser även att samrådets samrådskrets bör omfatta berörda inom 55 meter från gräns för järnvägsplanens tillfälliga markanspråk. Boende i delar av fastigheten Blå Jungfrun 1 vid Pepparvägen ingår inte i den av SLL rekommenderade samråds-kretsen, men kommer beröras av transporter på föreslagen transportväg i byggskedet.

För det fortsatta arbetet med miljökonsekvensbeskrivningarna för järnvägsplan och tillståndsansökan har kontoren sammanställt synpunkter om avgränsningar, se bilaga 3.

Driftskede

Stadens ståndpunkt är att ett avstånd på tre meter mellan tunnelbanans skyddszon och marknivån alltid ska eftersträvas. Detta för att staden ska kunna göra mindre anläggningsarbeten, till exempel lägga ner ledningar, plantera träd med mera, utan att göra intrång i tunnelbanans skyddszon. Staden kan dock tillåta vissa avsteg från detta om starka skäl finns. Den slutliga skyddszonen överenskomms med staden i samband med att ansökan om servitut för den nya anläggningen lämnas in till lantmäteriet.

Bestämmelse JS2 saknas på plankartan för permanent markanspråk. Likaså saknas bestämmelsen om skyddsåtgärder och försiktighetsmått. Kontoren anser att plankartan ska kompletteras med dessa bestämmelser.

Volym och fotavtryck för teknikhus behöver illustreras på plankartan. Bestämmelsen JS3 bör utgå. Angöring till teknikhuset säkerställs via avtal med staden.

Genomförandeskede

Kontoren önskar reglera gemensamma genomförandefrågor på samma sätt som det är beslutat att göra i tunnelbaneutbyggnadens övriga delprojekt och förespråkar att ett avtal tas fram under våren.

Kontoren förutsätter att adekvata uppdaterade underlag gällande påverkan på kulturhistoriskt värdefulla byggnader och miljöer tas fram för den nya föreslagna ändrade spårsträckningen.

Den nya tunneln kommer att gå under Hökarängsskolan. I samrådsunderlaget redovisas att det främst är stomljud i byggskedet som kommer att innebära störningar för delar av verksamheten. Kontoren önskar att FUT lämnar tydlig information till skolan i god tid om planerade byggarbeten som kan innebära störande stomljud samt där möjlighet finns vidta åtgärder som kan mildra dessa störningar. Skolan har ett antal elevgrupper som är extra känsliga för yttre störningar. Om störningarna från stomljud blir så omfattande att verksamheten inte kan hantera dem på ett rimligt sätt behöver evakuering av berörda delar av verksamheten ske genom projektets försorg.

Genomförandet kan även innebära bullernivåer som medför att boende behöver erbjudas lokaler för tillfällig vistelse. Detta anser kontoren tydligt ska framgå i samrådshandlingen.

Kontoren vill lyfta fram att området för tillfälligt markanspråk rymmer höga natur- och rekreationsvärden som bedöms som svåra att återställa.

Kontoren önskar att utbredningen av arbets- och etableringsområdet ses över samt förtydligas med bland annat vilka tider ytorna behövs samt hur de ska användas. En trädinventering behöver utföras och värdefulla träd skyddas innan arbetsområdet etableras. Markanspråken önskar kontoren reglera med nyttjanderättsavtal på samma sätt som det är beslutat att göra i tunnelbaneutbyggnadens övriga delprojekt inom Stockholms stad.

Beroende på verksamhetens intrång i allmänna intressen kan tillstånd komma att förenas med särskilda åtgärder för kompensation enligt 16 kap 9§ miljöbalken. Eventuella kompensationsåtgärder bör regleras i genomförandeavtal.

Inför kommande miljöprovning och genomförande av järnvägsplanen anser kontoren att planeringen bör utgå från tidigare domar för tunnelbanans utbyggnad av sträckan Akalla – Barkarby (dom M

7039-15) och den gula linjen mellan Odenplan – Arenastaden (dom M 598-17). Kontoren anser att det är viktigt att liknande projekt behandlas lika och att motsvarande villkor oavsett projekt underlättar för såväl tillsynsmyndigheten, närboende och andra berörda.

För att minimera intrång och olägenheter i samband med in- och uttransporter för hela depåprojektet, bland annat när bergmassor tas ut vid tunneldrivning, anser kontoren att huvuddelen av detta arbete bör ske via planerad arbetstunnel vid Örbyleden. I vilken omfattning bergmassor avses tas ut vid föreslagen anslutningsplats bör redovisas.

För att lokalt inom området för samrådet söka begränsa påverkan/olägenheter till befintlig bebyggelse från in- och uttransporter, bör alternativa transportvägar prövas och redovisas i det fortsatta arbetet. Vidare vill kontoren påtala att omgivande gatunät är BK2-klassat och planeras tyngre transporter är det en dispensfråga.

Flera parkvägar mellan Hökarängen och Farsta stängs av och tillsammans med den avstängda gångtunneln kommer det att påverka tillgängligheten för de boende i närområdet under en lång tid. Kontoren önskar en konsekvensbedömning för vad detta innebär för gång- och cykeltrafiken. Säkra skolvägar behöver tryggas under byggtiden. Kontoren hänvisar till trafikkontorets dokument ”Säkra skolvägar” som stöd i det fortsatta arbetet.

Staden har pågående projekt i det aktuella området. Bedömningen är, i dagsläget, att projekten inte berörs av tunnelbaneutbyggnaden. Dock bör löpande avstämning göras med staden innan byggstart för att kontrollera projektens utveckling.

Som svar på remissen ”Inbjudan till samråd gällande utökad depåkapacitet Högdalen - Anslutning till Farstagrenen” hänvisas till vad som sägs i stadsledningskontorets, exploateringskontorets, stadsbyggnadskontorets, kulturförvaltningen/stadsmuseets, utbildningsförvaltningens, miljöförvaltningens, trafikkontorets och Farsta stadsdelsförvaltnings gemensamma tjänsteutlåtande.

Bilagor

Bilaga 1 – Remissvar Dnr 111-1911/2016

Bilaga 2 – Remissvar Dnr 111-1262/2016

Bilaga 3 – Rekommendationer avgränsningar kommande miljökonsekvensbeskrivningar

Magdalena Bosson
Stadsdirektör

Johan Castwall
Förvaltningschef
Exploateringskontoret

Anette Scheibe Lorentzi
Förvaltningschef
Stadsbyggnadskontoret

Robert Olsson
Förvaltningschef
Kulturförvaltningen

Lena Holmdahl
Förvaltningschef
Utbildningsförvaltningen

Monika Gerdhem
Tf. förvaltningschef
Miljöförvaltningen

Fredrik Alfredsson
Tf. förvaltningschef
Trafikkontoret

Kerstin Sandström
Förvaltningschef
Första stadsdelsförvaltning

Digitala signaturer

Detta dokument har signerats digitalt av följande personer

Namn	Datum
MONIKA,GERDHEM	2019-01-17
Lena,Holmdahl	2019-01-16
Johan,Castwall	2019-01-17
Magdalena,Bosson	2019-01-16
Fredrik,Alfredsson	2019-01-16
Robert,Olsson	2019-01-16
Anette,Scheibe Lorentzi	2019-01-16
KERSTIN,SANDSTRÖM	2019-01-16